

Karin har ordet

Hej,

Nu är vi i gång igen efter lite välförtjänt vila över jul, nyår och trettonhelg. År 2026 har inletts och det är inte vilket år som helst utan året då Lidingö stad fyller 100 år. Hur detta kommer att firas kan ni läsa mer om i det första numret av Hembygdsnytt som ni just nu läser. Både staden och Hembygdsföreningen kommer att uppmärksamma det med många olika aktiviteter. Håll ögonen öppna och häng med i sociala medier för att ta del av alla nyheter och händelser.

Det här är också det första numret av Hembygdsnytt som kommer att nå en del av er som e-post i pdf-format. Det är nästan 400 som har sagt ja till vår förfrågan och på detta sätt sparar vi både papper och porto. Är det fler som vill gå över till e-tidning, så meddela bara kansliet info@lidingohembygd.se.

Som vanligt vill jag slå ett slag för vårt fina museum, kom och besök oss och ta chansen att lära er lite om Lidingös historia som beskrivs i vår basutställning på entréplanet. Ta även tillfället i akt att botanisera i vår butik som har många trevliga artiklar. En nyhet är de produkter som tagits fram i form av vårt varumärke: Lidingös kontur.

Varmt välkomna till Lidingö museum och Lidingö hembygdsförening! ■

Karin Mörk, ordförande

Lär känna de första Lidingöborna

Vårens utställning på Lidingö museum heter "Lidingö Forntid – en 5000-årig historia".

Det är en historia som sträcker sig från stenålderns rörliga jägar- och fiskekulturer till yngre järnålderns boende i ett agrarsamhälle som till stor del baserades på kreatursskötsel. Utställningen visar med kartstudier bl.a.

var de första gårdarna på Lidingö kom att ligga och vad deras namn betyder och vi berättar på ett levande sätt om arkeologernas arbetsmetoder att nå denna kunskap. Våra äldsta namngivna lidingöbor träder så plötsligt fram i utställningens slutskede med sina namn inhuggna på våra två runristade stenmonument. Vi berättar också om den idémässiga bakgrunden till den månghundraåriga lagstiftningen som skyddar våra fasta fornlämnningar.



FOTO: SUSANN THORNGREN

Här visar Torun Zachrisson, arkeolog och forskningsledare vid Upplandsmuseet, vad man kan finna när man siktat sanden på en fyndplats.

Vår förhoppning är att utställningen ska intressera och uppskattas av många besökare och vi hoppas också på ett intensifierat samarbete med Lidingös skolor om ett vidgat hembygdsintresse. Utställningen pågår fram till september månads slut i år. Flera föredrag om Lidingös forntid är planerade för våren. Se kalendariet och håll utkik på hemsidan. ■

Carl-Henrik Ankarberg

Kallelse till årsmöte

Medlemmarna i Lidingö hembygdsförening kallas till ordinarie föreningsstämma (årsmöte).

Tid: *Onsdag 18 mars, kl. 19.00*

Plats: *Ansgarskyrkan*

Från klockan 18 bjuder föreningen på mingel med lite förtäring. Årsmötet inleds med en presentation av boken

"En resa genom tiden – Lidingö stad 100 år", Hembygdsföreningens födelsedagsgåva till staden.

Årsredovisning och dagordning kommer att finnas tillgängliga på hemsidan i god tid före mötet och kommer också att finnas i pappersform i samband med mötet.

Motioner till årsmötet ska enligt stadgarna lämnas senast 1 februari men eftersom Hembygdsnytt kommer ut i mitten av februari kan motioner lämnas in till kansliet senast 20 februari. ■

Stort firande när Lidingö fyller 100 år

Paula Jagric har bråda dagar framför sig. Hon har fått uppdraget att samordna Lidingö stads 100-årsfirande tillsammans med öns många föreningar, näringsliv och civilsamhälle. Hon är väldigt glad över den positiva respons hon mött och ser nu fram emot ett rejält 100-årsjubileum över hela ön, under hela året.

- Den 3 mars presenterar Lidingö hembygdsförening sin bok, "En resa i tiden" och det blir en stor släppfest i stadshuset.

- Men vi vill inte bara hålla till runt stadshuset så därför planeras olika vandringar runt ön där hembygdsföreningen kommer att medverka. Sen hoppas vi att det blir firande i alla stadsdelscentra, som exempelvis Larsbergsdagen och Rudbodadagen.

Det stora firandet äger rum helgen 8–10 maj i stadshuset. Paula planerar



FOTO: SUSANN THORNGREN

Paula Jagric tycker att stadens 100-årslogga är fin. Loggan är designad av Kicki Braun.

strålande solsken, många glada Lidingöbor som samlas i och runt centrum där det blir sång, dans och massor av smaka-på-upplevelser av öns handlare. I Ansgarskyrkan äger en konsert rum och senare på kvällen hoppas hon att Elverket öppnar upp för alla ungdomar som vill dansa. Även öns äldreboenden kommer att märka av firandet.

Någon gång under hösten öppnar stadshuset upp sin stora entréhall för en danskväll med musik från de olika årtiondena. Dit hoppas hon att Lidingöborna tar sig, gärna utklädda i tidstypiska kläder, för en helkväll på dansgolvet. ■

Susann Thorngren



Följ med på en resa genom tiden

1926–1935 1936–1945 1946–1955 1956–1965 1966–1975 1976–1985 1986–1995 1996–2005 2006–2015 2016–2025

Vid midnatt nyårsafton 1925 blev Lidingö stad. Så började en resa som inte alltid varit en lugn seglats. Lidingöskeppet har mött kraftiga stormar – ett världskrig och flera internationella lågkonjunkturer med mera – men också haft förliga vindar och ibland bleke.

De hundra år som gått sedan starten beskrivs i en bok, "En resa genom tiden – Lidingö stad 100 år", som är Lidingö hembygdsförenings födelsedagsgåva till staden. Här kan man bland annat läsa om hur den tyska koden knäcktes ute på Elfviks udde under beredskapsåren, hur den moderna bebyggelsen växte upp, först på Torsvik och senare på Lidingös



södra strand och på Zetterberghöjden, idag Näset. Här beskrivs hur Lidingöborna förenade sig för att rädda Södra Lidingöbanan, hur Ekholmsnäsbacken blev lösningen på problemet hur man skulle hantera sprängmassorna efter Larsberg, hur Sagateatern och Lidingö musikskola vuxit fram och mycket mer.

Boken har utarbetats av en projektgrupp med Lena Norberg (projektledare), Carl-Henrik Ankarberg, Marianne Råberg och John Svensson. ■

Lena Norberg

Boken presenteras 3 mars kl. 18.00 i Stadshuset, Gustaf Dalénsalen av Lena Norberg. Torsdag 19 mars, kl. 19.00, berättar Marianne Råberg på Lidingö museum om "Byggnader som hamnar i arkitekturhistorien".

Lidingös kulturkanon

Lidingö kommer att få en egen kulturkanon. Uppdraget att sammanställa den har gått till John Svensson i hans egenskap av tidigare kultur- och fritidschef. Staffan Strömbäck, ordförande i Kultur- och fritidsnämnden, har också poängterat att John kan hämta stöd från Hembygdsföreningen.

Tanken är att en kulturkanon – en sammanställning av verk och referenspunkter som synliggör det lokala kulturarvet – ska stödja nyfikenheten på sådant som ingår i Lidingös karaktär och historia och lyfta fram kulturens roll i samhällsutvecklingen. Den kan också ge skolorna ett levande verktyg för att förmedla kultur och historia. Uppdraget ska redovisas för Kultur- och fritidsnämnden i september. ■



John Svensson.

FOTO: SUSANN THORNGREN



Lidingökudden.

Ett varumärke som säger "Lidingö"

Hösten 2024 lät Hembygdsföreningen registrera ett varumärke – Lidingöns karaktäristiska kontur. Ett varumärke är ett kännetecken för en vara eller en tjänst och föreningen använder det som mönster på ett antal varor som lyfter fram Lidingö: kuddar, nyckelringar, skärbrädor, glasvaser, handdukar, servetter och – en klar försäljningsframgång – pepparkaksformar.

Registreringen innebär att Hembygdsföreningen har ensamrätt till varumärket, men andra organisationer och företag får använda det men med vårt godkännande. Registreringen syftar till att skydda märket mot oseriös användning.

Detta varumärke ska inte ersätta föreningens logotype som signalerar vilka vi är, inte bara vilka varor och tjänster vi tillhandahåller. Hembygdsföreningens välkända logotype med vikingaskeppet kommer alltjämt att vara signalen och avsändaren i våra kontakter med omvärlden. ■

Lars Johansson

FOTO: CARL-HENRIK ANKARBERG

HÄNT SEDAN SIST

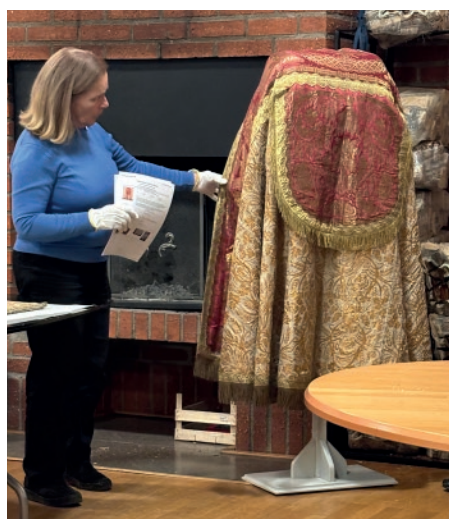


FOTO: KARIN MÖRK

Dolda skatter visas

Vid Hembygdsföreningens visning av kyrkliga regalia berättade inventarieansvariga Suzanne Fredborg bland annat om en kor-kåpa i guldbrokad. Kåpan skänktes till Lidingös församling 1697 av grevinnan Bielke på Frösвик i Danderyd. ■

Magnifikt! Suzanne Fredborg, ordförande i kyrkorådet, demonstrerar några av skatterna ur församlingens regalia.

Nu finns det fler berättelser från Lidingöbor

Sedan Hembygdsföreningen gav ut boken "På min mammas gata" finns nu fler lidingöberättelser på en avdelning på vår hemsida. När vi under kulturveckan i november presenterade projektet bakom boken uppmanade vi de, som har något intressant att berätta, att skicka det till oss. Och det har flera gjort. Så nu går det att läsa om elevrådsarbete i Hersby skola under 1950-talet (Helena Bargholtz), om hur Larsbergs byalag kom till (Gabriel Thulin), om hur det var att växa upp på Fjäderholmarna på den tiden då öarna tillhörde marinen (Lilian Becker)

och när punken kom till Bodal (Henrik Weston) med mera. Vi har också gått igenom äldre lidingöböcker och plockat fram roliga vittnesmål om Lidingö i äldre dagar.

Gå in på hemsidan, välj Meny och klicka på "Lidingö berättar". Då kommer det upp en presentationssida där man kan välja bland drygt 30 berättelse som handlar om olika områden på Lidingö. Hjälp oss att fylla på med intressanta historier. De behöver inte vara långa – det kan vara roliga anekdoter. Och finns det bilder med är det desto roligare. ■





Vill du lära dig tova ull?

Torrtovning, eller nåltovning, är en teknik där man formar ull med hjälp av en speciell taggig nål. Nålens hullingar griper tag i ullfibrerna och trasslar ihop dem till en fast och formbar massa – filt. Det är som att skulptera, fast med mjuk och följsam ull! Det kan bli små dekorationer eller mer skulpturala arbeten.

I vår leder konstnären och pedagogen Marianne Lagercrantz två kurser om tekniken att tova med ull. Deltagarna får arbeta praktiskt under

vägledning av Marianne som också tillhandahåller material och redskap.

Kursen, sex timmar fördelade på tre tillfällen om två timmar, är dubblerad. Den ena kusen går på förmiddagar kl. 10–12 och den andra på eftermiddagen kl. 13–15. Antalet deltagare är begränsat till 12 per kurs. Ingen kursavgift.

Kurserna arrangeras i samarbete studieförbundet Sensus med bidrag från Allmänna Arvsfonden. ■

Lena Norberg

KALENDARIUM

Lör	21	feb		Hemsidan, "Lidingöpodden" nr 2 är utlagd
Ons	25	feb	19.00	Lidingö museum, Marianne Foghammar, "Lidingös forntid"*
Tis	3	mar	18.00	Stadshuset, "En resa genom tiden – Lidingö stad 100 år", invigning av jubileumsåret och boksläpp, Fri entré, ingen förhandsanmälan
Lidingö Museum, Lär dig tova, föränmälan, ingen avgift. Välj kurs 1. eller 2. se text ovan				
Ons	4	mar	Kurs 1. 10.00–12.00	Kurs 2. 13.00–15.00
Ons	11	mar	Kurs 1. 10.00–12.00	Kurs 2. 13.00–15.00
Ons	18	mar	Kurs 1. 10.00–12.00	Kurs 2. 13.00–15.00
Ons	18	mar	19.00	Ansgarskyrkan, Hembygdsföreningens årsmöte
Tor	19	mar	19.00	Lidingö museum, Marianne Råberg, "Byggnader som hamnar i arkitekturhistorien", föredrag*
Lör	21	mar		Hemsidan, "Lidingöpodden" nr 3 är utlagd
Sön	22	mar	16.00	Lidingö museum, Mattias Enn, "Brita Borg 100 år – Banne mej!"**
Ons	25	mar	19.00	Lidingö museum, Carl-Henrik Ankarberg, "Lidingö – en ovanligt stadsbildning för hundra år sedan", föredrag.*
Sön	12	apr	16.00	Lidingö museum, Mattias Enn, "Brita Borg 100 år – Banne mej!"**
Sön	3	maj	16.00	Lidingö museum, Mattias Enn, "Kära Lidingöbor"***
* Föränmälan till kansliet, info@lidingohembygd.se eller 08-765 7 567, entré 140 kronor, 120 kronor för medlem.				
** Biljetter: 300 kr bokas via www.billetter.se				

Mattias Enn



är tillbaka i vår igen med tre program. De två första – "Banne mej!" – är en hyllning till Brita Borg, Knäppuppens "Leading Lady" genom åren, som i år skulle fyllt 100 år. Mattias Enn sjunger kända sånger som bl a "Fat Mammy Brown", "Ljuva 60-tal", "Utsikt från en bro" och berättar om Britas möten med Evert Taube, Povel Ramel, Karl Gerhard m fl. söndag 22 mars, 12 april och 3 maj. Föreställningarna börjar kl. 16.00 (kaffe serveras från kl. 15.00) och pågår 60 min utan paus. Biljetter: 300 kr bokas via www.billetter.se ■

Dags att betala medlemsavgift

Nu är det hög tid – för den som inte redan gjort det – att betala sin medlemsavgift för 2026. Till er som får Hembygdsnytt i pappersformat medföljer ett inbetalningskort men de som får tidningen som e-post kan vi bara påminna på detta sätt. Med nästa nummer av papperstidningen följer också medlemskort. Ni som får e-tidning är välkomna in till museet och hämta ert kort.

OBS att medlemsavgiften för 2026 är 275 kronor för enskilda och 400 kronor för familjer. Betala till Bg. 5802-2187.

Du vet väl om...

...att följande företag stödjer oss genom att ge rabatt till dig mot uppvisande av medlemskort:

AKVATINTAB
RAMVERKET&Co

BEIJER
BYGGMATERIAL

LIDINGÖ JÄRN & FÄRGHANDEL
BOLIST



Betsy Sandberg
Choklad & Glass

SARACECILIA

HembygdsNytt nr 1/2026

Ansvarig utgivare: Karin Mörk
Redaktion: Carl-Henrik Ankarberg, Siv Bergius, Margareta Borgelin, Lena Norberg, Susann Thorngren.
Layout: Owe Ericsson, Seforma
Tryck: Stockholms Lito Grafiska

Öppet:

Museet: tis, tors, lör, sönd kl. 12.00–15.00
Kansliet: tis och tors kl. 09.30–15.30
Lejonvägen 26a, mitt emot Lidingö centrum
Tel: 08-765 75 67
E-post: info@lidingohembygd.se
E-post till styrelsen: styrelsen@lidingohembygd.se

Medlemsavgift: 275:-,

familj 400:-
BG: 5802-2187
Swish: 123 181 45 65



www.hembygd.se/lidingo